

Verzekeringen/aansprakelijkheid

De school heeft een verzekeringspakket afgesloten, bestaande uit een ongevallenverzekering en een aansprakelijkheidsverzekering.

Op grond van de ongevallenverzekering zijn alle betrokkenen bij schoolactiviteiten (leerlingen; personeel; vrijwilligers) verzekerd. De verzekering geeft recht op een (beperkte) uitkering indien een ongeval tot blijvende invaliditeit leidt. Ook zijn de geneeskundige en tandheeskundige kosten gedeeltelijk mee verzekerd, voor zover de eigen verzekering van betrokkene geen dekking biedt (bijvoorbeeld door eigen risico). Materiele schade (kapotte bril, fiets, etc.) valt niet onder de dekking.

De aansprakelijkheidsverzekering biedt zowel de school zelf als zij die voor de school actief zijn (bestuursleden, personeel, vrijwilligers, leerlingen met een stageopdracht), dekking tegen schadeclaims ten gevolge van onrechtmatig handelen. Wij attenderen een ieder in dat verband op twee aspecten, die vaak aanleiding zijn tot misverstand.

Ten eerste is de school c.q. het schoolbestuur niet (zonder meer) aansprakelijk voor alles wat tijdens de schooluren en buitenschoolse activiteiten gebeurt. Wanneer dit wel het geval zou zijn, zou alle schade die in schoolverband ontstaat door de school moeten worden vergoed. Deze opvatting leeft wel bij veel mensen, maar is gebaseerd op een misverstand. De school heeft pas een schadevergoedingsplicht wanneer er sprake is van een verwijtbare fout. De school (of zij die voor de school optreden) moeten dus tekort zijn geschoten in hun rechtsplicht. Het is mogelijk dat er schade wordt geleden, zonder dat er sprake is van enige onrechtmatigheid. Bijvoorbeeld tijdens de gymnastiekles een bal tegen een bril. Die schade valt niet onder de aansprakelijkheidsverzekering en wordt (dan ook) niet door de school vergoed.

Ten tweede is de school niet aansprakelijk voor (schade door) onrechtmatig gedrag van leerlingen. Leerlingen (of, als zij jonger zijn dan 14 jaar, hun ouders) zijn primair zelf verantwoordelijk voor hun doen en laten. Een leerling die tijdens de schooluren of tijdens andere door de school georganiseerde activiteiten door onrechtmatig handelen schade veroorzaakt, is daar dus in de eerste plaats zelf (of de ouders) verantwoordelijk voor. Het is dus van belang dat ouders/verzorgers zelf een particuliere aansprakelijkheidsverzekering hebben afgesloten.

Het schoolbestuur is aansprakelijk voor:

- a eigen onrechtmatig handelen, bv. het ontstaan van schade aan derden ten gevolge van achterstallig onderhoud aan terreinen, gebouwen of materialen. (NB. Onrechtmatig handelen staat gelijk met onrechtmatig nalaten);
- b onrechtmatig handelen van onderwijzend of van ander personeel, begaan in de uitoefening van hun werkzaamheden. Ingevolge de wet kan de werkgever zich nooit beroepen op het niet hebben kunnen voorkomen van de onrechtmatige daad van zijn werknemer.

De aansprakelijkheid van schoolbestuur en schoolpersoneel is niet beperkt tot hetgeen zich in het schoolgebouw en op het schoolterrein afspeelt. Het gaat om alles wat in en bij de school en in schoolverband geschiedt. Daaronder zijn dus ook begrepen door de school georganiseerde en begeleide schoolreisjes, excursies, stages, begeleiding onder toezicht van klassen of groepen naar bijvoorbeeld sportvelden, gymnastieklokalen en zwembaden, kortom al wat onder toezicht en verantwoordelijkheid van de school met en voor de leerlingen wordt gedaan, onverschillig waar en wanneer dit gebeurt.

Het onderwijzend personeel is aansprakelijk voor:

- a eigen onrechtmatig handelen. Bijvoorbeeld de leerkracht geeft een opdracht aan een leerling waarvan hij had moeten inzien dat deze te gevaarlijk was;
- b de leerkracht is ook aansprakelijk voor onrechtmatig handelen van onder zijn toezicht gestelde leerlingen, tenzij hij kan bewijzen dat hij de onrechtmatige daad niet heeft kunnen beletten.

De veronderstelling dat toestemming, die een docent aan het bestuur vraagt voor het houden van een buitenschoolse activiteit, voldoende is om te kunnen spreken van "uitoefening van de functie als leerkracht" is niet juist. Een leraar Frans, die liefhebbers vraagt om tijdens de paasvakantie een paar dagen onder zijn leiding mee te gaan naar Parijs, doet dit als particulier en niet in zijn functie als leerkracht. De collectieve WA-verzekering biedt hiertegen geen dekking.

Het niet-onderwijzend personeel is aansprakelijk voor

- eigen onrechtmatig handelen.

De ouders zijn aansprakelijk voor:

- a. de onrechtmatige daden van hun minderjarige kinderen, tenzij zij kunnen bewijzen dat zij de daad voor welke zij aansprakelijk worden gesteld, niet hebben kunnen beletten;
- b. participatie van ouders bij schoolactiviteiten.

De leerlingen zijn aansprakelijk voor:

- a. door hen begane onrechtmatige daden. Slechts indien mag worden aangenomen dat hun normbesef nog niet zodanig is ontwikkeld dat zij de consequenties van hun daden in voldoende mate kunnen overzien, zijn zij niet aansprakelijk. Uit jurisprudentie van de Hoge Raad blijkt dat een kind tot ongeveer 12 jaar niet voldoende normbesef heeft om zelfstandig aansprakelijk te kunnen zijn voor zijn eigen onrechtmatige daden.

Concluderend kan gesteld worden dat in veel minder gevallen dan wel wordt aangenomen, het schoolbestuur gehouden is schade te vergoeden. Daarvoor is immers noodzakelijk dat aan schoolbestuur of docenten iets verweten kan worden; zij moeten hebben gehandeld of hebben nagelaten te handelen waardoor zij schuld aan iets hebben. Ontbreekt schuld bij het schoolbestuur dan heeft dit geen verplichting tot vergoeding van schade.